

Terve Euroopa otsib taga inimesi, kel on kool mingil põhjusel pooleli jäänud (11)

30. september 2014 04:32

Agne Narusk
agne.narusk@epl.ee

Ja kui need inimesed üles leitakse, on küsimus selles, kuidas neid uuesti õppima innustada.

Kolmandik parimas tööeas eestlasi on erialase hariduseta, näitas Eesti täiskasvanute koolituse uuring 2011. aastal.

Need on inimesed, kes pole õppinud ühtegi ametit ega omandanud kooliõppimise oskusi, mis aitaksid kindlas valdkonnas töötada. Selliseid mehi on 25–64-aastaste seas natuke rohkem kui naisi: vastavalt 31% ja 23%.

Kuid on veel üks rühm inimesi, kelle edasise käekäigu üle keegi Eestis arvet ei pea: need, kel on pooleli jäänud põhi- või keskkooli. Sellest, et neid on palju, annab aimu ainuüksi praeguste põhikooliealiste koolist ärajäämistest arv – 235 last 2009/10. õppeaastal. Peale selle kõik need, kel kool omal ajal pooleli jäi.

„See on terve Euroopa probleem,“ nendib Eesti täiskasvanute koolitajate assotsiatsiooni (ETKA) Andras projektijuht Sirje Plaks. „Meil on küll ette näidata korralik elukestvas õppes osalemise protsent, kuid ka näiteks ligi 40 000 20–34-aastasest inimest, kel on ainult põhiharidus (2011. aasta rahvaloenduse andmed – toim). See on väga suur arv. Kuhu nad siis lähevad ja mis neist saab? Kas ja kuidas nad edaspidi tööturul hakkama saavad?“

Augustis lõppes haridus- ja teadusministeeriumi algatatud ja veidi üle aasta kestnud projekt, mis koondas nõu pidama need, kes peaksid hea seisma täiskasvanute tasemeõppe eest. Kuues maakonnas arutasid omavalitsuste, kolme ministeeriumi, töötukassa, MTÜ-de, ettevõtjate ja kogukonnaliikumiste esindajad, kuidas ja kust leida üles koolitee katkestanud inimesed ning kes ja mismoodi peaks nad uuesti õppimise juurde juhatama.

Lumepall läks veerema

Esimene küsimus on, kuidas need inimesed üles leida, räägib Plaks. Ühe kindla sihtgrupina nähakse välismaalt tagasi pöörduvaid töölisi, kes on kooli pooleli jätnud, et raha teenima minna.

„Teine oluline küsimus on see, kas nad üldse tahavad tagasi õppima tulla. Motivatsiooni puudumine on kõige suurem takistus. Alles siis järgnevad majanduslikud, perekondlikud ja teised probleemid, mis õppida ei lase.“

Agne Narusk

Foto: Rene Suurkaev

Väiksemates kogukondades on lihtsam inimesteni jõuda,” tõdeb Tõrva linnavolikogu esimees Kalle Vister. Ta pakub, et Valgamaal on umbes 15–20% neid, kellel on üks või teine tasemehariduse aste pooleli jäänud. „Ärgitame omavalitsusi tegema koostööd Valga täiskasvanute gümnaasiumi ja kutseõppekeskusega, kus koos ametioskustega on võimalik ka keskharidust saada,” nimetab ta konkreetseid samme, mis aitaksid seisu parandada. Ja muidugi otsene töö sihtgrupiga: Vister meenutab üle 50-aastast meest, kes tegeles omal ajal muusikaga, siis kaotas käänulisel eluteel jalgealuse ja nüüd püüab uuesti oma kohta leida. „Kui küsisin, kas ta muusikaga seoses ei tahaks midagi õppida, siis oli ta mõttest väga üllatunud. Nüüd aga astub esimesi konkreetseid samme selles suunas,” on Vister rahul. „Inimestega peab rääkima, neid julgustama, võimalusi näitama.”

AGENDA

AGENDA on Euroopa täiskasvanuhariduse tegevuskava 2020. aastani. Augustis lõppes haridus- ja teadusministeeriumi ning ETKA Andrase koordineeritud Eesti projekt, mis kestis Euroopa Agenda raames ligi aasta. Agendaga on ühinenud 32 riiki. Eesmärk on suurendada täiskasvanute elukestvas õppes osalemise võimalusi.

www.andras.ee

Töötukassa toetab kutseeksami andmist rahaliselt

Üks asi on katkestada põhi- või keskhariduse omandamine, teine asi aga see, kui pole eriharidust ja oskusi, et tööd teha.

Töötukassa tööturukoolituse teenusejuht Karin Andre ütleb, et suur asi on juba see, kui põhi- või keskharidusega inimesel on ette näidata töökogemus – see tähendab samuti oskusi. Augusti lõpu seisuga oli töötukassas töötuna arvel olijatest ainult 7% neid, kel polnud mingit töökogemust. „Üldiselt on tööandjad valmis panustama töötaja koolitamiselle, kui on näha, et ta tõesti tahab seda tööd teha,” tõdeb Andre. Ainult keskharidusega tööd leida pole ülemäära keeruline. „Kui aga siiski tööandja nõuab tunnistust inimese ametioskuste kohta, siis on tal võimalus minna ja teha kutseksam ja saada kutsetunnistus. See on tasuline ja töötukassa maksab selle kinni.”

Andre soovib neil, kes kavatsevad eriala õppida, uurida portaali kutseharidus.ee või läbi astuda töötukassa karjääriinfopunkti.

Hea uudis on see, et järgmisest aastast on tasuta karjäärinõu töötukassas võimalik saada kõigil, mitte ainult töötutel.